

ПРЕПОРЪКИ ПО ПОЛИТИКАТА

ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Информацията, документацията и данните в този документ са написани от консорциума на проект In4BTE (Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства № VS/2019/0044.) без непременно да отразяват вижданията на Европейската комисия. Европейската комисия не носи отговорност за използването на информацията, която се съдържа в проекта.

Този материал е изготвен в рамките на проекта In4BTE (2019-2021), координиран от асоциацията Asociación Empresarial (ASLE).

Издание на: DIESIS Network и ASLE

Дизайн и оформление: Christian Deligia

Коректор: Étymon Solutions, S.L.L.

Благодарности

ASLE желае да изрази своята признателност и благодарност към всички партньори на проекта и външните експерти за тяхното ангажирано участие в него.

Публикувано от:
DIESIS Coop srl-fs
Boulevard Charlemagne 74.
1000 Brussels, Belgium
Тел.: +32 2 543 1043 diesis@diesis.coop
© DIESIS, 2021

Вижте и другите публикации на DIESIS на адрес: <http://www.diesis.coop/>
Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Пълният окончателен доклад, тази публикация и 14 казуса могат да бъдат изтеглени от: www.in4bte.eu
За повече информация и контакт: asle@asle.es

За проекта In4BTE

Изкупуването на дружество от неговите работници (WBO) или служители (EBO) (по-рядко използвано и като придобиване от работниците) - според дефиницията на Eurofound¹ - „се отнася до процеса на реструктуриране, при който служителите купуват дялове за мажоритарна или пълна собственост в собствената си компания и на практика стават собственици. Като цяло това изкупуване спомага да се избегне загубата на работни места, произтичаща от финансови затруднения. „Проектът In4BTE цели да проучи и представи успешни случаи за изкупувания на предприятия от работници в б държави, особено там, където правата на информиране, консултиране и участие (ICP) са изиграли важна роля за доброто протичане на процеса на прехвърляне. За периода 2019-2021 г. са съставени и публикувани 14 случая от България, Франция, Италия, Северна Македония, Испания и Обединеното кралство. Окончателният доклад по проекта включва не само тези казуси, но също и подробни анализи върху националния контекст като национални политики, ролята на представителите на работниците, финансовите механизми, ключовите елементи, бариерите, рисковете и прехвърляемостта, както и дава кратък преглед на важните точки по отношение на ЕС.

Целта е повишаване на осведомеността за изкупуването от страна на работниците като реална алтернатива за бизнеса, чрез която той може да оцелее и преодолее кризата в предприятието, предизвикана от външни фактори (последници и въздействие заради Covid-19) или от вътрешни такива (липса на наследници, финансови затруднения и др.) в настоящия икономически климат. Изкупуванията от работниците са от съществено значение не само като отговор към нарастващата безработица и финансови ограничения, с които те се сблъскват по време на криза, но и като подкрепа за механизмите на възстановяване и стимулиране развитието на общността, което допринася за едно по-бързо възстановяване.

Тази препоръка по политиката е насочена главно към **лицата, вземащи решения на ниво ЕС, но включва също така и препоръки на национално ниво.** Целта ни беше да подготвим работна версия въз основа на фактите и доказателствата, открити и включени в окончателния доклад, както казусите и опита на партньорите и експертите по проекта. Включихме информация също така от експертите и лицата, вземащи политически решения, които участваха в проекта и споделиха мненията си относно петте европейски събития, организирани в рамките на проекта in4BTE за периода 2019-2021 г.

¹ <https://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/industrial-relations-dictionary/employee-buyout>

Политически показатели на европейски нив

	Проблем	Препоръки по политиката	Обосновка / доказателство
1.	<p>Изкупуването от работниците като инструмент и алтернатива за бизнеса с цел преодоляване на кризисни ситуации не е добре познато.</p> <p>Предимствата от управление, основаващо се на участия и демокрация, не са общопризнати.</p>	<p>Повече повишаване на осведомеността на ниво ЕС.</p> <p>Лицата, участващи в създаването на политики и вземането на решения, трябва да се научат и ангажират с насърчаване изкупуването на предприятия от работниците.</p> <p>Трябва да се инвестира повече в познаването на процеса.</p>	<p>Всяка година хиляди предприятия се сблъскват с процес на реструктуриране или наследяване. Фактите сочат, че изкупуването от работниците е реална и успешна алтернатива за спасяване на предприятията и работните места.</p>
2.	<p>Пропуски в действащото законодателство.</p>	<p>Да се продължи осигуряването на обща подкрепа за политиките.</p> <p>Целта е попълването на пропуски в действащите политики на ниво ЕС, особено тези по отношение на правата на информация, консултация и участие.</p>	<p>Въпреки че съществуват няколко закона и директиви за правата на информация, консултация и участие и прехвърляне на предприятия, не съществува конкретен закон за изкупуването от работниците.</p>
3.	<p>Разнообразни национални условия и опит с правата на информиране, консултиране и участие.</p>	<p>Осъзнаване на разликите и целевите мерки за подкрепа на национално ниво.</p>	<p>Правата на информиране, консултиране и участие са признати не само на международно и европейско ниво, но се изпълняват добре в националното законодателство по няколко различни начина, които зависят от системата на отрасловите отношения в съответната държава.</p> <p>По отношение на правната рамка, правата на информиране, консултиране и участие не са автоматични. Проучване показва, че на практика съществуват както добри случаи, така и невежество относно това право.</p>

	Проблем	Препоръки по политиката	Обосновка / доказателство
4.	Липса на сътрудничество между участниците.	Привличане и ангажиране на социални партньори. Насърчаване на сътрудничеството между участниците, като социално-икономически и търговски съюзи с помощта на проекти и събития, финансирани от ЕС.	В областта на социалната икономика партньорите често не играят значителна роля. В случаите и държавите, в които социалните партньори имат по-силен глас, изкупуванията на предприятия от работниците са по-успешни и често срещани. Процесът се улеснява от по-големия брой съществуващи профсъюзи.
6.	Необходимост от включване/акцентиране в стратегиите на ЕС.	Включване на изкупуванията от работниците в съществуващите стратегии, напр. План за действие в социалната икономика, Европейският стълб на социалните права (EPSR), както и насърчаването им.	Насърчаване приемането на изкупуване на предприятия от работниците като средство за подкрепа на социалното предприемачество, развитието на МСП, заетостта, както и възстановяване след Covid.
7.	Инициативи за финансова подкрепа.	Включване на изкупуванията на предприятия от работниците в Многогодишната финансова рамка (напр. ESF+, InvestEU, ERDF, EASI, вътрешнопазарни фондове, Инструменти за съседство).	Насърчаване приемането на изкупуване на предприятия от работниците като средство за подкрепа на социалното предприемачество, развитието на МСП, заетостта, както и възстановяване след Covid.

Политически показатели на национално ниво - препоръки, специфични за държавата

България

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
1.	Загуба на работни места, засегнати от кризата с Covid-19.	Лица, вземащи политически решения на национално ниво, социални партньори.	Националните планове за възстановяване и устойчивост трябва да подкрепят работните места, като следват принципите на изкупуванията на предприятията от работниците, кръговата икономика и др.	Упражняване правото на информиране и консултиране, както и предлагане на адекватна и навременна преквалификация и повишаване на квалификацията на служителите за новите им функции.
2.	Двойният екологичен и цифров преход унищожава веригата на производството/ услугите.	Лица, които вземат политически решения на национално ниво, заинтересовани лица на ниво компании.	Прехвърляне на съществените дейности към работниците, вместо да се наемат подизпълнители.	Активен социален диалог за подпомагане на реформата, като се прилагат практики на преговори и колективно договаряне за постигане на взаимна изгода.
3.	Недостиг на достоверни статистически данни и примери за добри практики за социалната пазарна икономика и прехвърляемостта на успешни модели.	Лица, вземащи политически решения на европейско и национално ниво, заинтересовани лица на ниво компании.	Методично събиране и анализиране на достоверни статистически данни и примери за добри практики за социалната пазарна икономика и прехвърляемостта на успешни модели.	Тенденциите ще обезпечат относителна законодателна стабилност, както и трансформация на съществуващите работни места на динамичния пазар на труда.

В контекста на преодоляване предизвикателствата на кризата, причинена от Covid-19, приетите от служителите инициативи в областта на социалната пазарна икономика, могат да създадат инструменти за заетост в секторите, страдащи от значителна загуба на работни места. Някои работни места могат да се трансформират, следвайки принципите на кръговата икономика. Такъв подход може да гарантира устойчивост и трябва да бъде подкрепен финансово от ЕС и националните планове за възстановяване и устойчивост. Правото на информация и консултация, както и адекватното и навременно задържане и повишаване квалификацията на служителите за новите им функции са жизненоважни като част от мерките.

Двойният екологичен и цифров преход в цяла Европа отваря ново пространство за прехвърляне на някои дейности към служителите вместо те да бъдат подизпълнители. Различните процеси на реструктуриране в резултат от дигитализацията могат да се възползват от успешните модели на изкупувания от работниците, представени в проекта In4bte. Социалният диалог подпомага реформата като прилага практики на преговори и колективно договаряне за взаимна изгода.

Според нас от съществено значение за запазването на работните места в един бързо променящ се пазар на труда е събирането и анализирането на достоверни статистически данни и представянето на примери за добри практики от областта на социалната пазарна икономика, както и осигуряването на възможност за прехвърляне на успешни модели в рамките на относителната законодателна стабилност.

Франция

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
1.	Осведомеността е ограничена до определени групи.	Лица, които вземат политически решения на национално ниво, граждански организации и социални партньори.	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността.	Социалната икономика и изкупуванията от работниците като инструмент са общопризнати, а екосистемата подкрепя процеса, но все още съществуват недоразвити възможности.
2.	Социалните партньори често не участват в процеса.	Лица, които вземат политически решения на национално ниво, заинтересовани лица на ниво компании.	Подкрепа и привличане на социални партньори, особено представители на профсъюзи.	
3.	Лица, ангажирани с процеса.	Заинтересовани лица, участващи в процеса.	По-ефективно ангажиране на тези лица с повече информация, работа в екип, реално участие, познания относно финансовите инструменти и общо за процеса.	За постигането на успех е важно сред изпълняващите проекта да има харизматични лидери с основен източник на легитимност.

Италия

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
1.	Няма липса на осведоменост, но процесът на изкупуване от работниците все още не е общоизвестен и признат.	Работници Социални и институционални/ политически участници Обществено мнение.	Съвместни действия за насърчаване и подкрепа на изкупуванията на предприятия от работниците. Повишена стойност на приноса на компаниите с изкупуване от работниците към общото данъчно облагане Включване на финансови субекти (публични и частни) в обща информационна кампания, насочена към изкупуванията на предприятия от работниците.	Споразумението, което бе подписано на 21 януари от Legacoop, Confcooperative, Agci Cgil, Cisl и Uil, цели да предостави цялостен и споделен модел за насърчаване и управление на работническите участия сред тези 6 организации.
2.	Силна политическа рамка и подкрепяща екосистема, но с проблеми, които възникват при прилагането им на практика:			
2.1	<i>Процесът отнема твърде много време.</i>	Националните/ локалните политически играчи.	да улесняват преминаването през бюрократичните стъпки. Да се разработи специфична употреба на правата за информиране и консултиране за по-лесно и по-бързо въвеждане на изкупуванията от работниците.	

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
2.2	<i>Работниците трябва да се "научат" да бъдат работодатели и да управляват компанията/кооперацията.</i>	Социални играчи Работници, участващи в изкупуванията на предприятия.	<p>Да разработят специфична учебна система за изкупуванията чрез привличането на социални играчи.</p> <p>Да насърчават специфични и гъвкави финансови линии на Европейския социален фонд без крайни срокове.</p> <p>Да напътстват работниците при управлението на новата компания/кооперация.</p> <p>Да подкрепят проучванията и разработките във възстановените компании.</p>	Италианската система предвижда възможността играчите (финансовите спонсори, кооперативните обединения и профсъюзите) да предоставят експерти на работническите членове, които да ги напътстват (и обучат) в рамките на 5-10 години.
2.3	<i>Блокиране на конкуренцията от други потенциални купувачи.</i>	Лица, които вземат политически решения на национално ниво.	Право на предпочитително изкупуване за работниците.	Италианската Наредба-закон 145/2013.

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
2.4	<i>Забавяния по отношение изплащането на финансовите помощи (заеми, социални мрежи за закрила и др.) от частни и публични финансови субекти.</i>	Лица, които вземат политически решения на национално ниво Кредитна система.	Улесняване и ускорено преминаване през бюрократичните стъпки за самофинансиращи се работници (социални мрежи за закрила). Улесняване и ускоряване на процеса за достъп до финансиране (заеми, ипотeki, др.). Създаване специално за целта на един (или повече) фондове, които да финансират трансфера на собственост към работниците. Насърчаване разпределянето на ресурси в подкрепа на изкупуванията от работниците, включително с помощта на Европейския социален фонд.	Законът 49/1985 и последващите изменения (т.н. Закон Marcora), учреди специално за целта финансова компания (Cooperazione Finanza Impresa), която става институционален инвеститор при изкупуванията от работниците и кооперациите по принцип.
3.	Социалните партньори често не участват в процеса. Наблюдава се липса на съвместни действия на играчите.	Лица, които вземат политически решения на национално ниво Заинтересовани лица на ниво компания.	Подкрепа и привличане на социални партньори, особено представители на профсъюзи.	Споразумението от 21 януари 2021 г., подписано от Legacoop, Confcooperative, Agci, Cgil, Cisl и Uil.

Добри практики и предложения от Италия:

Нужди	Играчи	Цели	Италианските добри практики, които може да бъдат приложени
Обучение.	Работници.	“Научаване” да бъдат работодатели.	Добре разработена обучителна система Отраслови фондове за финансиране на обучението за работниците.
Да станат собственици на предприятието.		Да управляват компанията.	Италианската система предвижда играчите (финансовите спонсори, кооперативните обединения и профсъюзите) да могат да предоставят експерти на работниците-членове, които да ги напътстват (и обучат) в рамките на 5-10 години.
Финансиране.		Самофинансиране.	Член 8 от Законодателен декрет 22/2015, като стимул за самостоятелното предприемачество, осигурява възможността за безработните работници да кандидатстват за ранно изплащане на обезщетението им за безработица. Тези средства може да се използват от работниците да се присъединят към кооперация и да придобият компанията, в която са работили.
Да изкупят компанията и оборудването ѝ.		Право на предпочително изкупуване за работниците.	Член 11 от Наредба-закон 145/2013 Въвежда правото на предпочително изкупуване за работниците, които възнамеряват да наемат или закупят собствената си компания, или част от нея, по време на криза.

Нужди	Играчи	Цели	Италианските добри практики, които може да бъдат приложени
Финансиране изкупуването от работниците.	Законодатели.	Финансова помощ за работниците.	<p>Италианската правна система предоставя много механизми за финансова подкрепа за работниците, които решат да създадат кооперация и да придобият собствеността на компанията си. В допълнение към обичайния кръг на подкрепа, който е валиден за всички и включва ипотеки или банкови заеми, съществуват още три специални източника на финансиране: самофинансиране (вж. по-горе), Фонда за кооперативните обединения и Специалния фонд за интервенциите, който гарантира нивата на заетост. Тези специални фондове са създадени по силата на:</p> <ul style="list-style-type: none">· Закон 49/1985 и последващите изменения (т.н. Закон „Marcora“)· Закон 59/1992: взаимоспомагателни фондове, управлявани от Кооперативните обединения· Декрет на Министерство на икономическото развитие от 4 декември, 2014 г. „Nuova Marcora“.
		Създаване на специален финансов субект.	<p>Cooperazione Finanza Impresa (CFI) (учреден от Закона „Marcora“) разпределя и управлява Специалния фонд за интервенции, който гарантира нивата на заетост. CFI е институционален инвеститор (98,3% от CFI се контролира от Министерство на икономическото развитие) и подпомага работниците при подготовката на техния отраслов план и стартирането на дейностите. Всички отпуснати заеми трябва да бъдат изплатени на вноски за определен брой години (максимум 10), през който период CFI следи икономическата/финансовата ситуация на компанията заедно с нейното представяне.</p>

Нужди	Играчи	Цели	Италианските добри практики, които може да бъдат приложени
<p>Насърчаване и подкрепа за изкупуванията от работниците.</p>	<p>Профсъюзи Кооперативни обединения.</p>	<p>Съвместни действия.</p>	<p>Споразумението, което бе подписано на 21 януари, 2021 г. от Legacoop, Confcooperative, Agci Cgil, Cisl и Uil цели да предостави цялостен и споделен модел за насърчаване и управление на работническите участия сред тези 6 организации. Условието и методите на сътрудничество са дефинирани накратко в точките по-долу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - създаване на постоянна маса за преговори за сравнение и проследяване; - насърчаване на изкупуването от работниците като възможно решение за отваряне на кризисните маси за преговори; - информация и обучение на секторните и териториалните оператори на 6-те организации; - повишаване осведомеността на институциите и други локални и национални организации; - оценка на осъществимостта и устойчивостта на проектите на общи форуми, чрез съвместни действия за мониторинг и в същото време наставничество; - Насърчаване на обучителните дейности за работниците с цел подобряване на уменията им за предприемачество и техническо изпълнение; - разпространяване на информация и най-добри практики.

Германия

1. Подкрепа за правата за вземане на решения с участие на работниците и служителите при предаване на контрола върху предприятието

В немската правна система правото на първи отказ като цяло се използва доста рядко. В частност, няма право на първи отказ в случай на предаване на контрола върху предприятието. Като заместител правото за вземане на решения с участието на работниците и служителите от Закона за правовия режим на предприятията може да е полезен инструмент за предаване на контрола върху предприятието на служителите в случай на промяна на собственост или при заплахата от закриване на дейността. Също така, като демократично избран орган, работническият съвет гарантира справедливо участие на всички работници и законно представителство на работниците във фазата на прехода. Работническите съвети познават компанията и затова могат да вземат квалифицирани решения дали има смисъл дейността на предприятието да се продължи. Когато оценяват шансовете за успех, работническите съвети трябва да имат възможност да получат външен съвет за сметка на компанията или с подкрепата на държавно финансиране.

2. Законодателни и данъчни правила в подкрепа на компаниите, собственост на служителите

В Германия съществува законодателна и данъчна наредба за служителите, които имат дялове в собствеността на компаниите. Служителите, които имат дялове в собствеността на компаниите, се насърчават в данъчно отношение. Но няма дефиниция и правна форма за предприятия, притежавани от служителите. Затова, често е налице правна несигурност, когато мажоритарният дял на дадена компания е собственост на служителите ѝ. За да се премахне несигурността и да се подкрепят предприятията, притежавани от служителите, от голяма помощ ще е една допълнителна разпоредба в закона за кооперациите и закона за корпорациите.

3. Инвеститори в бизнеса, притежавани от служителите

В частност, обещаващите предприятия или такива с по-висока стойност на активите често изискват значителни финансови инвестиции от служителите, които искат да го придобият. Разпространението на предприятия, притежавани от служителите, изисква наличието на институция за финансови инвестиции в помощ на такива новосъздадени предприятия.

Испания

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
1.	Липса на правна рамка.	Работници Социални и институционални/ политически участници Обществено мнение.	Приемане на закон за изкупуванията на предприятия от работниците.	Правната рамка е от ключово значение за насърчаването на изкупуване от работниците.
2.	Недостатъчна правна рамка.	Работници Социални и институционални/ политически участници.	Въвеждане на правото на предпочително изкупуване за работниците, съкращаване на сроковете, закони за непрекъсване на дейността по време на реструктурирането и несъстоятелност.	Настоящият закон за реструктуриране и несъстоятелност е бариера пред изкупуването от работниците, защото не съдържа мерки в тяхна подкрепа.
3.		Работници Социални и институционални/ политически участници.	Промяна на Общия закон за социалното осигуряване с цел избягване на произтичащия дълг, свързан със социалното осигуряване от фалирала компания за наследяващата, когато няма изпълнение или криминално деяние.	Голям риск за работниците е да изкупят компанията, ако има вероятност новата компания да е длъжна да изплати дълга по социалното осигуряване.
4.		Работници Социални и институционални/ политически участници.	Промяна на Закона за трудовите дружества, за да може изкупуванията от работниците да не се превръщат в несоциално-икономически компании, защото поради финансови и данъчни изисквания, някои изкупени предприятия трябва да се учредяват от посреднически компании.	Загуба на социално-икономически компании.

Политически показатели на национално ниво - препоръки, специфични за държавата
Испания

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
5.	Липса на модел за търговските предприятия, който да регулира собствеността на служителите отделно от модела за кооперациите.	Работници Социални и институционални/ политически участници.	Разработване на Европейско трудово право.	Това е възможност за пренасяне на признатия успех от Испания в други европейски държави под формата на отлична правна формула за изкупуванията на предприятия от работниците (Испанско трудово общество).
6.	Липса на данъчни стимули.	Работници Социални и институционални/ политически участници Собственици на компании Експерти.	Подобряване в данъчното облагане както на продавачите, така и на купувачите по отношение на данъка върху доходите за физическите лица и корпоративния данък.	От съществена важност е да се насърчават купувачите и продавачите.
7.	Висока цена на компанията, която може да бъде продадена на работниците.	Работници Социални и институционални/ политически участници Собственици на компании Експерти.	Разрешаване на категория непроизводствени активи, за да може за целите на данъчното облагане тази операция да се счита за "валидна икономическа причина".	Това е възможност за улесняване на процедурата.

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
8.	Липса на финансиране за купувачите.	Работници Социални и институционални/ политически участници Експерти.	Специални фондове за изкупуванията от работниците. Специални гаранции за финансиране на изкупуванията. Финансирането и финансовите разходи да се считат като подлежащи на приспадане разходи за целите на данъчното облагане.	Подобряване на финансирането.
9.		Работници Социални и институционални/ политически участници Експерти.	Промяна в Закона за обезщетение при безработица, който да помогне на работниците да капитализират обезщетенията с цел закупуване на дялове в компанията, в която работят.	Подобряване на финансирането.
10.	Липса на силна екосистема за насърчаване на изкупуванията от работниците.	Социални и институционални/ политически играчи.	Основаване на мрежа и намиране на съвместни действия за насърчаване и подкрепа на изкупуванията от работниците.	По-голяма координирана и прозрачна подкрепа за изкупуванията от работниците и реакция към действащите проекти.
11.	Няма липса на осведоменост, но процесът на изкупуване от работниците все още не е общоизвестен и признат.	Социални и институционални/ политически участници Обществено мнение Експерти Университети.	Насърчаване на научно-изследователските дейности и регулаторния анализ, както и дейностите, насочени към предоставяне на информация относно процеса.	

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
12.	Недостатъчна специализация в областта на изкупуванията от работниците и слабо финансиране.	Социални и институционални/ политически участници.	Предоставяне и финансиране на подкрепа за изпълнението на процесите.	Ако има политическа воля за насърчаване на изкупуването, трябва да се подкрепят различни мерки.
13.	След окончателното завършване на процеса по изкупуване, новата компания се бори за растеж и укрепване.	Социални играчи Работници, участващи в изкупуванията на предприятия.	Разработване на специфична обучителна система за изкупуванията чрез привличането на социални играчи. Напътстване на работниците при организиране на нови роли в компанията, нейното управление, ръководство и сключване на споразумения с партньори.	Изключително важно е да се съдейства на новата компания в процеса на консолидация.

Северна Македонија

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
1.	Липса на осведоменост и отсъствие на разработени практики за изкупувания от работниците.	Лица, които взимат политически решения на национално ниво, правоприлагащи органи, граждански организации и социални партньори.	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността; предоставяне на техническо съдействие за Министерството на труда и социалната политика, правоприлагащите органи и социалните партньори за повишаване на техничeskия им и оперативен капацитет с цел подкрепа за разработване изкупуването на предприятия от работниците като практика в държавата.	Изкупуванията на предприятия от работниците са резултат от спадове в икономиката и трудности на пазара. Освен това те възникват в отрасли с висока интензивност на труда, които са характерни за македонската икономика.
2.	Липса на силна политическа рамка и среда, позволяваща финансиране.	Лица, които вземат политически решения.	Приемане, че изкупуването от работниците е успешен инструмент и създаване на политическа рамка, необходимите финансови инструменти и спомагателни правилници, за да се улесни развиването на практиката.	Законът за трудовите отношения признава и регулира правата за информация, комуникация и участие. Но тези наредби не са насочени конкретно към изкупуванията от работниците.
3.	Covid-19, промени в политиката на правителството, моделите на заетост, отрасловата структура и световната конкуренция са нанесли драматични промени в отрасловите отношения, които политическите играчи трябва да вземат предвид.	Лица, които вземат политически решения.	Политиките, насочени към икономическо развитие, трябва да признаят изкупуванията от работниците като успешен политически инструмент.	Предприятията, притежавани от служителите, са по-гъвкави от корпоративния бизнес по време на икономически и финансови кризи.

Обединеното кралство

	Проблем	Целева група	Препоръки по политиката	Обосновка
1.	Липса на осведоменост сред много собственици на бизнес.	Собственици на бизнес.	Необходимо е да се продължи с повишаване на осведомеността относно модела на притежаване от служителите сред собствениците на бизнес в Обединеното кралство.	За компаниите, притежавани от работниците, собствеността е практическа и привлекателна опция като път за наследяване.
2.	Необходимост да се продължи с осигуряването на благоприятното данъчно третиране по отношение на Тръста за собствеността на служителите (ЕОТ).	Лица, които вземат политически решения.	Непрекъснатата подкрепа за благоприятното данъчно третиране по отношение на Тръста за собствеността на служителите (ЕОТ).	Това действие на правителството е показало ефективност за увеличаване броя на бизнеси в Обединеното кралство, притежавани от служителите.
3.	Достъп до консултации и подкрепа от експерти.	Правителството на Обединеното кралство и децентрализираните правителства.	Трябва да се осигурят консултации с експерти за изкупуванията от служителите на цялата територия на Обединеното кралство, по начина, по който това вече се прави в Уелс и Шотландия.	Независима оценка, направена за Co-operative Development Scotland цитира десетократна възвръщаемост на инвестициите в брутна добавена стойност за всеки британски паунд, инвестиран в подкрепа на място.

In4BTE – Споразумение за безвъзмездна финансова помощ № V5/2019/0044. Този проект е съфинансиран от Европейския съюз.